

Î N C H E I E R E

26 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Mariana Caliga și a recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Frezia-Com” privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 06 martie 2018 Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău au adresat cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Frezia-Com” privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la 18 februarie 2009 între Primăria mun. Chișinău și SRL „Frezia-Com” a fost încheiat contractul privind darea în arendă funciară a lotului de pământ, situat în xxxxx, având la bază decizia Consiliului mun. Chișinău din 26 decembrie 2006.

Au menționat că, lotul de pământ cu suprafața de 0,101 ha cu nr.cadastral xxxxxxxx, situat în xxxxxxxpe care este amplasat imobilul, constituie proprietate municipală.

Au susținut că, termenul de valabilitate al contractului sus-indicat, a expirat la 18 februarie 2012 și nu a mai fost prelungit până la ziua adresării acțiunii în instanța de judecată.

Au afirmat că pârâta nu a respectat prevederile, expres stipulate în legislație ce se manifestă prin neachitarea sumei de 105 380 de lei pentru folosirea bunului imobil, lotul de pământ cu suprafața totală de 0,101 ha, cu nr cadastral xxxxxxxx, situat în xxxxxxxxxx, pentru perioada 18 februarie 2012 – 18 februarie 2018.

Au menționat că, Consiliul mun. Chișinău a întreprins măsuri de tranșare prealabilă a litigiului și a expediat în adresa pârâtei reclamația nr. 01/1-08-562 din 20 martie 2017, însă a rămas fără răspuns.

Solicită încasarea din contul SRL „Frezia-Com” a sumei în mărime de 105 380 de lei cu titlu de plată pentru folosirea terenului și a sumei de 7,95 lei cu titlu de cheltuieli poștale.

Prin hotărârea din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

S-a încasat din contul SRL „Frezia-Com” în beneficiul Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău datoria rezultată din contractul de arendă nr.4729/2007 din 18 februarie 2009, în mărime de 105 380 de lei și 7,95 lei pentru compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat din contul SRL „Frezia-Com” în contul bugetului de stat suma de 3161,40 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către SRL „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, cu menținerea hotărârii din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La 13 mai 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Mariana Caliga, a declarat recurs solicitând casarea integrală a deciziei din 12 februarie 2018 și a hotărârii din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Frezia-Com” privind încasarea datoriei, să fie respinsă integral.

În motivarea recursului a indicat circumstanțele de fapt ale cauzei, reținând că atât cererea de chemare în judecată, precum și instanțele de judecată inferioare în motivarea hotărârilor s-au bazat pe prevederile art. 10¹ alin. (1) al Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, normă care însă nu putea fi aplicabilă raportului litigios material prezent.

A susținut că la 18 februarie 2012 a expirat termenul contractului nr.4729/2007, ne fiind prelungit.

A menționat că instanța de apel a încălcat prevederile legale ale art. 432 alin. (2) lit. a) Cod de procedură civilă, prin neaplicarea unei legi care trebuia aplicată.

A notat că prevederile contractuale obligă negocierea bilaterală în cazul majorării arendei, însă intimatul contrar acestor prevederi a majorat plata arendei de la 9232 de lei la 21729 de lei, or, la materialele dosarului neexistând probe ce ar demonstra negocierea cuantumului platei arendei.

La 18 mai 2019 (data de pe plicul poștal) Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu a declarat recurs solicitând admiterea recursului, constatarea tardivității cererii de chemare în judecată înaintată de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău împotriva

SRL „Frezia-Com” privind încasarea datoriei, casarea deciziei din 12 februarie 2018 și a hotărârii din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; încasarea de la intimat în beneficiul apelantului a sumei 2372 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 3500 de lei cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea recursului a susținut că instanțele ierarhic inferioare în motivarea deciziilor au considerat întemeiate pretențiile intimatului privind încasarea prețului arende pentru perioada 18 februarie 2012 – 18 februarie 2018, deși contractul de arendă a expirat la 18 februarie 2012.

A reținut că instanțele ierarhic inferioare și-au întemeiat hotărârile în baza deciziei Consiliului mun. Chișinău din 02 aprilie 2013 și decizia Consiliului mun. Chișinău din 19 decembrie 2016 prin care au fost majorate plățile pentru arendă de la 9232 de lei la 21729 de lei, însă fără ca deciziile date să fie anexate la materialele cauzei, astfel întemeindu-și concluziile pe o apreciere arbitrară a probelor.

A conchis că soluția instanțelor inferioare o apreciază ca fiind drept arbitrară, în care nu s-au luat în considerație toate circumstanțele cauzei, pronunțând în acest sens decizii neîntemeiate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 18 martie 2018 (f.d. 87), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți.

Prin urmare recursul declarat la 13 mai 2019 de către Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Mariana Caliga și recursul declarat la 18 mai 2019 de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, se consideră a fi depuse în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 22 mai 2019 în adresa intimațiilor au fost expediate copiile recursurilor declarate SRL „Frezia-Com”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 115, 116).

La 17 iunie 2019 de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, a depus referință pe marginea recursurilor declarate, prin care a solicitat respingerea cererilor de recurs ca fiind neîntemeiate, cu menținerea deciziei din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 04 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere

Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Mariana Caliga și recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Mariana Caliga și recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recursuri se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Mariana Caliga și recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Mariana Caliga și recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Frezia-Com”, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh